

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

I. Papa Imperatori auxilia mittit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

III. Protestantos ab Imperatore profugantur.

IV. Ipsi se ipsos conficiunt.

V. Mauricius Saxoniam invadit & occupat.

VI. Sed ea à Ioanne Friderico recuperatur.

I. **O**MNIUM animis in exitum hujus periculo-
si & ancipitis belli, à quo plerique tam sa-
ludem quam exitum Christianæ Reipublicæ de-
pendere existimabant, intentis, varia hominum
iudicia, vota & sermones circumferebantur, prout
quemque amor vel odium huius aut illius partis
stimulabat. Ceteri plerique orbis Christiani Prin-
cipes, ociosi spectatores esse malebant, Imperato-
rem interim desertum passim: quasi non Imperatoris
hæc sed Dei causa, & nihil ipsorum interesset. Pu-
dor sane erat spectare tum Lybiæ & Schythiæ po-
pulos auxilia Imperatori, Christianæ capiti Rei-
publicæ offerentes (nam & tres Tartarorū duces ad
Boristhenem fluvium habitantes ad Cæsarem pro-
fecti quatuor equitum millia; & rex Tunetanus
rotidem Arabum millia ei: auxilio promiserant,
quibus tamen ille uti noluit) Pudor, inquam, erat
videre tam remotas & à religione & orbe Chri-
stiano populos auxilia Imperatori ad hoc bellum
ultra spondentes, & Reges interim Christianos
complicatis manibus ociosos sedentes, & retia sua,
quod dicitur, servantes. Sed mihi crede non im-
pune hoc fuit: ut qui hæreseos flagellum etiam ipsi
bene postea senserint, & in eam multa quoque ipsi
statuerint exempla.

Summus Pontifex, animadvertens in hoc bel-
lo, in quo Dei potissimum causa agebatur, tem-
poralibus armis efficiendum, quod spiritualibus
perficere nequiverat, auxiliares copias Cæsari sum-
miste, in quibus peditum erant millia decem, & e-
quites levis armaturæ quingenti. His omnibus O-
stavianum Farnesium nepotem suum præfecit:
cui militabant magni nominis duces, à Vitellio-
rum, Sabellorum, Ursinorum, Palavicinorum, Pe-
tilianorum & alijs illustribus familijs. Nec profes-
sio contra infideles tantum, sed & contra hære-
ticos Ecclesiæ vires suas experiri licet. In Apoca-
lypsi dicitur terra (id est, temporalis potentia)
adiuvisse mulierem, scilicet Ecclesiam. Sic Leo Pon-
tifex Leonem Imperatorem contra Eutychianos,
& S. Gregorius Gennadium Africae Exarchum
contra Vandalos armavit. Sic Adrianus Papa
Caroli Magno armis contra Longobardos usus
est. Quod si rem exacte perpendere velimus, re-
periemus profecto ab hæreticis Christianæ Rei-

publicæ maiora pericula quam à paganis & Tur-
cis esse pertimescenda. Hi enim foris Ecclesiam
apertis oppugnant machinis; at illi tanquam in-
testini hostes, cuniculis rem agunt, & Ecclesiam
suis ipsius armis oppugnant. Nemo dubitare po-
test, inquit Sanctus Chrysostomus, (a) quin hære-
tici paganis sint deteriores; quum hi per ignorantiam
Deum blasphemant, at illi scienter veritatis vim faciunt.
Et Sanctus Augustinus, (b) multo peiorem esse, ait,
Fidei desertorem, qui quæ desertore postea oppugnator
factus sit, quam eum qui numquam deseruit quod num-
quam habuit. Sic ergo his causis motus Ponti-
fex Ecclesiæ contra hostes suos subveniendum,
& ingratos illos & rebelles filios, qui arma contra
Matrem suam sumperant, castiganda statuit.
Florentiæ quoque Dux Cosmus Medices, & Fer-
rariæ Dux Hercules unâ equitum aliquot tur-
mas miserunt. His omnibus collectis, Cæsar Ra-
tisbonam, atq; inde Ingolstadtum petit, supremo
legato sibi constituto Ferdinando Toletano, Al-
bæ Duce. Protestantium quoque exercitus, nu-
mero confusus, diligenter progrediebatur, eo con-
silio ut Cæsarianos velut plagis implicarent, aut
castra ipsorum tormentis oppugnarent. Et quia
copijs prævalebant, superiores quoque locum
occuparunt, unde & castra sua Cæsaris castris op-
posuerunt.

II. Omnes à quibus hoc bellum particulariter
ita descriptum est, uno ore fatentur, magnum ini-
tium statim à Protestantibus errorem commissum,
unde etiam de exitu facilis coniectura fieri potue-
rit. Quamvis enim & viribus & loco superiores
essent, Cæsare tum ab equitatu parum instructo,
occasione tamen rei bene gerendæ uti nescive-
runt, quæ talis fuit, ut si Landgravij usi consilio ca-
stra Cæsaris, simpliciter tantum fossa tumultuario
opere munita, oppugnassent, Cæsarem procul du-
bio in magnas coniecturi fuerint difficultates: qui
quum eius dici fulmen & impetum sustinisset,
nocte sequenti castra ita communivit ut tempe-
statem omnem multo commodius deinde ferre
posset. Multum quoque animi hæc Protestantium
cunctatio Cæsari addidit, lenta & timida hostium,
ad manus venire non audientium, consilia inde
recte æstimanti. Eo die Cæsar fortissimi simul &
prudenterissimi Imperatoris functus est officio, dū
inter primos sese periculis obijciens, suo exemplo

a. Hom. 1. in Matth. S. Th. 2. 2. q. 10. art. 2. Lib. 2. de
cont. cap. 25.